

TÜRMÖB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2025/1. DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI

VERGİ MEVZUATI VE UYGULAMASI SINAVI SORULARI

12 Nisan 2025 - Cumartesi 14.30-16.00

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
- [2] Cevap kağıdı üzerine, “not talep eden ifadeler” veya “cevap dışında herhangi bir şey” yazılması yasaktır. Ayrıca, ilgili bölüm dışında cevap kağıdının herhangi bir yerine ad, soyad, rumuz, işaret, numara, vb. yazılamaz. Bu uyarılara aykırı davranan adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.
- [3] Sınav soruları 09 / 04 / 2024 Tarihli mer’i mevzuata göre hazırlanmıştır.

SORULAR

SORU 1: Türkiye’de ikamet etmekte olan Doktor Ahmet AY’ın 2024 takvim yılı faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

- Ankara’da bulunan özel bir hastanede doktor olarak çalışmış ve yıllık safi tutarı 2.200.000 TL ücret geliri elde etmiştir. Hastane tarafından ödenen ücret üzerinden 655.000 TL gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. (Soru çözümünde birinci işverenden alınan ücret olarak kabul edilecektir.)
- Üniversitede öğretim görevlisi olarak ders vermiş ve yıllık safi tutarı 225.000 TL ücret geliri elde etmiştir. Üniversite tarafından söz konusu ücret ödemeleri üzerinden 39.500 TL gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır.
- Özel muayenehanesinde serbest olarak hasta bakmış ve bu faaliyeti dolayısıyla 5.000.000 TL kazanç elde etmiştir.
- Mükellef aynı zamanda çalıştığı özel hastanenin %50 payına sahip ortağı olup, hastanenin 2023 yılına ait kârını 2024 yılında dağıtımına tabi tutması nedeniyle, mükellefin elde ettiği kâr payı tutarı 350.000,00 TL’dir. Yapılan kar payı ödemesinden 35.000 TL tevkifat yapılmıştır.
- Mükellef, 2024 yılında emlak vergisi değeri 1.000.000 TL olan bir apartman dairesini bedelsiz olarak annesinin kullanımına bırakmıştır.
- İş yeri olarak kiraya verdiği gayrimenkulünden yıllık brüt 1.200.000 TL kira geliri elde etmiştir. İş yeri için ödenen kira bedelleri üzerinden 240.000 TL’lik gelir vergisi kesintisi yapılmıştır. Mükellef, iş yeri kira gelirinin beyanında götürü gider yöntemini seçmiştir.
- Mükellef, TL karşılığı 1.250.000 olan Eurobond faiz geliri elde etmiştir.
- Türkiye’deki Z Bankasından brüt 210.000 TL tutarında repo geliri elde etmiştir. Banka tarafından 31.500 TL tevkifat yapılmıştır.
- Katılmış olduğu bireysel emeklilik sisteminden on yılı doldurmadan ayrılması sebebiyle 250.000 TL irat elde etmiştir. Bireysel emeklilik şirketi, yaptığı ödemeden 37.500 TL gelir vergisi tevkifatı yapmıştır.
- Mükellef, 10 yaşındaki çocuğunun eğitimi için Ankara’daki özel bir koleje fatura karşılığında KDV dahil 415.000 TL ödeme yapmıştır.
- Mükellef eşinin tedavi masrafları için Ankara’daki özel bir hastaneye fatura karşılığı KDV dahil 385.000 TL ödeme yapmıştır.
- Mükellef 2024 takvim yılında 550.000 TL geçici vergi ödemiştir.

TÜRMÖB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

İstenen: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre Dr. Ahmet AY'ın 2024 takvim yılına ilişkin gelir vergisi matrahını (vergiye tabi gelirini) ve gelir vergisini hesaplayınız.

Uyarı: Yanıtlarda dayanaklara ve kanuni gerekçelere mutlaka yer verilmeli, gerekçesi açıklanmadan "beyan edilmez", "beyan edilir", "vergiye tabidir", "vergiye tabi değildir" vb. ifadeler tek başına puan almak için yeterli değildir.

İlgili Mevzuat:

Gelir Vergisi Tarifesi 2024	
110.000 TL'ye kadar	15%
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	20%
580.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL (ücret gelirlerinde 870.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL), fazlası	27%
3.000.000 TL'nin 580.000 TL'si için 135.000 TL, (ücret gelirlerinde 3.000.000 TL'nin 870.000 TL'si için 213.300 TL), fazlası	35%
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 982.000 TL, (ücret gelirlerinde 3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 958.800 TL), fazlası	40%

2024 yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı $(20.002,50 \times 12) = 240.030,00$ TL'dir. Asgari ücretin yıllık matrahı üzerinden hesaplanan vergi 35.305,13 TL'dir.

Bu soru 50 puandır.

SORU 2: 2024 yılı dönem başı öz sermaye tutarı 2.000.000 TL olan tam mükellef kurum (X) A.Ş., ortağı tam mükellef kurum (Y) A.Ş.'den 10.000.000 TL borç almış ve 2024 yılında 1.000.000 TL faiz ödemiştir. (X) A.Ş.'nin 2024 yılı toplam finansman gideri 1.500.000 TL'dir. Öte yandan, (X) A.Ş.'nin 31/12/2024 tarihli bilançosunda yabancı kaynak tutarı 20.000.000 TL, öz kaynak tutarı ise 15.000.000 TL'dir. (x) A.Ş.'nin kurum kazancının tespitinde finansman giderlerinin durumunu 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu yönünden yasal gerekçeleri ile değerlendiriniz.

Bu soru 30 puandır.

SORU 3: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre; gümrük beyannameli mal ihracında,

- bir teslimin ihracat teslimi sayılması sayılabilmesi ve KDV'den istisna olabilmesi için gerekli şartları yazınız.
- İstisnanın türü, KDV beyannamesi ile beyan edileceği dönemi ve beyannamede doldurulması gereken alanları yazınız.

Bu soru 20 puandır.

2025/1. DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI

VERGİ MEVZUATI VE UYGULAMASI SINAVI

12 Nisan 2025 - Cumartesi 14.30-16.00

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAP 1: (50 puan) Ahmet Ay Türkiye’de ikamet etmekte olduğundan tam mükelleftir.

- Birinci işverenden alınan ücretin yıllık safi tutarı 2.200.000 TL’dir. İkinci işverenden alınan ücretin yıllık safi tutarı 225.000 TL’dir. İkinci işverenden alınan ücret tutarı, gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (230.000) aşmamaktadır. Birinci işverenden alınan ücret geliri de dâhil olmak üzere ücretleri toplamı ($2.200.000 + 225.000 =$) 2.425.000 TL, gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (3.000.000,00 TL) da aşmamaktadır. Bu sebeple ücret gelirleri beyannameye dahil edilmeyecektir. (GVK 86/1-b)
- Mükellef, GVK 85. Madde uyarınca serbest meslek kazancı dolayısıyla her hâl ve takdirde yıllık beyanname vermek zorundadır. 5.000.000 TL serbest meslek kazancı olarak beyan edilecektir.
- GVK 22/3 uyarınca tam mükellef kurumlardan elde edilen, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarının yarısı gelir vergisinden müstesnadır. İstisna edilen tutar üzerinden 94 üncü madde uyarınca tevkifat yapılır ve tevkif edilen verginin tamamı, kâr payının yıllık beyanname ile beyan edilmesi durumunda yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilir. $350.000 / 2 = 175.000$ TL kar payı geliri olarak Serbest meslek kazancı ile birlikte beyan sınırını aştığından beyan edilecektir. Tevkif edilen verginin tamamı (35.000) ise beyannameye hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.
- Binaların mal sahiplerinin usul (anne-baba, büyükanne-büyükbaba), fûru (çocuklar, torunlar) veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi halinde GVK madde 73 de yer alan emsal kira bedeli esası uygulanmaz. Mükellefin annesinin kullanımına bıraktığı daire için emsal kira hesaplanmayacaktır.
- GVK 86/1-c uyarınca beyan sınırını (230.000) aştığı için tevkifata tabi tutulmuş iş yeri kira geliri beyannameye dahil edilmelidir. $1.200.000 * 0,15 = 180.000$ TL götürü gider düşülmelidir. $1.200.000 - 180.000 = 1.020.000$ TL beyan edilecek kira geliridir. Kesinti yoluyla ödenen 240.000 TL vergi, beyannameye hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir.
- Eurobond faiz gelirleri geçici 67’nci madde kapsamında tevkifat uygulaması dışında olduğundan (GVK 94. Maddeye göre % 0 tevkifata tabi), GVK 86/1-c uyarınca, 2024 yılına ilişkin beyan haddi olan 230.000 TL’yi aşması halinde mükellefler tarafından beyan edilmesi gerekmektedir. Mükellefin elde ettiği eurobond faiz geliri; beyan sınırını aştığından, 1.250.000 TL beyan edilecektir.
- Repo işlemlerinden elde edilen gelirler geçici 67 nci maddenin (4) numaralı fıkrasında yer alan hükümler çerçevesinde tevkifata tabi olup, bu gelirler için yıllık beyanname verilmeyecektir.
- GVK 86/1-a uyarınca, bu Kanunun 75 inci maddesinin (15) ve (16) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarının beyannameye dahil edilmeyeceği düzenlendiğinden, bireysel emeklilik şirketinden elde edilen irat beyannameye dahil edilmez.
- GVK 89/2 uyarınca, eğitim ve sağlık harcamaları; harcamanın Türkiye’de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olması ve beyan edilen gelirin %10’unu

aşmaması şartıyla yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilebilecektir. Bu nedenle; toplam (415.000 + 385.000) 800.000 TL'lik eğitim ve sağlık harcaması yapılmasına rağmen, beyan edilen gelirin %10'u olan (7.445.000*0,10=744.500) 744.500 TL indirim konusu yapılabilecektir.

- GVK mükerrer madde 120 uyarınca, mükellefin ödediği 550.000 TL geçici vergi, beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilecek.
- Sonuç olarak; (5.000.000 serbest meslek kazancı+ 175.000 kar payı + 1.020.000 Kira geliri+1.250.000 TL eurobond faiz geliri=) 7.445.000 TL beyan edilen gelirdir. Beyan edilen gelirin % 10 u 744.500'dir. 7.445.000-744.500=6.710.500 matrah, 2.466.200 TL hesaplanan vergi, (35.000+ 240.000=) 275.000 tevkif edilen vergi toplamı, 2.466.200-275.000-550.000= 1.641.200 ödenmesi gereken gelir vergisidir.

CEVAP 2: (30 puan)

5520 sayılı KVK'nın 12. maddesi uyarınca, kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır. KVK'nın 11. maddesi 1-b bendi uyarınca, kurum kazancının tespitinde örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderlerin indirimlerinin yapılması kabul edilmez.

Dönembaşı sermayenin 3 katı olan (2.000.000*3=) 6.000.000 TL'yi aşan tutar (10.000.000-6.000.000=) 4.000.000 TL örtülü sermayedir. KVK'nın 12'nci maddesi uyarınca örtülü sermaye olarak kabul edilen kısma isabet eden faiz tutarı KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Örtülü sermaye nedeniyle ödenen faiz: 1.000.000*(4.000.000/10.000.000)= 400.000 TL

(X) A.Ş.'nin 2024 yılına ilişkin toplam 1.500.000 TL'lik finansman giderinin 1.000.000 TL'lik kısmı ortak (Y) A.Ş.'den alınan borca ilişkin olup bu tutarın örtülü sermayeye isabet eden kısmına ilişkin 400.000 TL'lik faiz gideri KKEG olarak kabul edilecektir.

Yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşmış olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, aşan kısım sınırlı olmak üzere, yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'luk kısmı, kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır. (5520 sayılı KVK'nın 11. maddesi 1-i bendi ve 4/2/2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3/2/2021 tarihli ve 3490 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı gereği)

Soruda, finansman gider kısıtlaması nedeniyle KKEG olarak dikkate alınacak tutar ise örtülü sermayeye isabet eden KKEG düşüldükten sonra kalan (1.500.000 TL - 400.000 TL=) 1.100.000 TL üzerinden hesaplanacaktır.

Finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabı: Aşan kısım: 20.000.000-15.000.000=5.000.000

Aşan kısma isabet eden finansman gideri: Finansman Gideri*(Aşan kısım/Toplam Yabancı Kaynak)

1.100.000*(5.000.000/20.000.000)=275.000 TL. Buna göre, (X) A.Ş. tarafından 2024 yılında finansman gider kısıtlaması kapsamında (275.000 TL x %10=) 27.500 TL'lik faiz gideri kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Dolayısıyla, (X) A.Ş. 2024 yılında örtülü sermaye kapsamında 400.000 TL, finansman gideri kısıtlaması kapsamında ise 27.500 TL olmak üzere finansman giderlerinin toplam 427.500 TL'lik kısmını kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alacaktır.

CEVAP 3: 20 Puan

- a) 3065 sayılı Kanunun (11/1-a) maddesine göre, ihracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler KDV'den istisnadır. Aynı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki iki şartın gerçekleşmesi gerekir:
- 1) Teslim, yurtdışındaki bir müşteriye veya serbest bölgedeki alıcıya veya 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.
İhracat teslimine ait fatura ve benzeri belgelerin yukarıda belirtilen yurtdışındaki müşteri veya serbest bölgedeki alıcı adına düzenlenmesi gerekir.
 - 2) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır.
- b) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği II. İSTİSNALAR bölümü, 1.1.Gümrük Beyannameli Mal İhracı-1.1.1.İstisnanın Kapsamı ve Beyanı alt başlığında düzenlendiği üzere;
Mal ihracına ilişkin istisna, ihracatın gerçekleştiği tarih olan gümrük beyannamesinin “kapanma tarihi”ni içine alan vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesi ile beyan edilir.
İhracat faturası malın yurtdışı edildiği dönemden önce düzenlenmiş olsa dahi, istisna ihracatın yapıldığı dönem KDV beyannamesi ile beyan edilir.
İstisnanın türü tam istisna olup, mal ihracına ilişkin beyan, ilgili dönem KDV beyannamesinin “İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” kulakçığında “Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler” tablosunda 301 kod numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır. Bu satırın, “Teslim ve Hizmet Tutarı” sütununa ihracat tesliminin bedeli girilir. “Yüklenilen KDV” sütununa ise istisna kapsamındaki teslimin bünyesine giren KDV tutarı yazılır. İstisna kapsamındaki teslimin bünyesine giren verginin mahsuben veya nakden iadesinin talep edilmemesi halinde “Yüklenilen KDV” alanına “0” yazılır.